

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

Caput. I. Scopus, & usus libri. Pro scriptione, & fine ad Deum oratio.
Duplex via, quâ itur ad Deum. Vtriusque discrimina.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

VIA COMPENDII AD DEUM,

Per Motus anagogicos, & ignitas
aspirationes.

CAPUT I.

Scopus, & usus Libri. Proscriptio, & fine ad Deum Oratio. Duplex via, quæ itur ad Deum. Utriusque discrimina.

I. **V**itæ sanctioris viam nosse volentibus brevi compendio indicare propositum mihi est, non meis, sed veterum Patrum monitis, ac documentis. Usus erit hujus libelli, uti spero, non inutilis, nec injucundus. Nam cum plerisque longum iter ad Deum, plenumque sentibus videatur; haurient fortasse animo non modicam voluptatem, cum viam sibi facillimam, sed vulgo ignotam, proponi animadverterint, à qua labor abfit, & longitudo. Nec erit hæc via scandalum mihi docenti, & non facienti: nam, ut quidam vir sapiens (a) scribit, *Docens aliquis plus discit, & dicens sæpe unà audit cum iis, qui ipsum audiunt: unus est enim magister & esus qui discit, & esus qui audit, qui & mentem irrigat, & rationem.* Dirigens ergo pedes aliorum in viam pacis, & ipse incipiam ab omni via mala prohibere pedes meos: & cum perfecero gressus audientium me in semitis Dei; sequar ego, & exultabo sicut gigas ad currendam viam, quæ me ad verticem montis, ad tertium coelum, ad caliginem, in quâ Deus habitat, recto itinere vel pertrahat, vel perducat.

2. Sed quia focordiâ depressus, & mundi hujus simulacra circumferens assurgere ad eum, qui posuit tenebras latibulum suum, sine ipso non possum; orationem præmittere par est, ut scientiarum Dominus, ductorque viæ ad supernatura-

(a) *Clement Alexandrin. 1. Strom.*

lem illapsum, lumenque arcanum cor meum aperire, & mentem elevare dignetur.

Tu Domine, qui corda nostri omnium, dirige me (b) ad mysticorum oraculorum lucidissimum, indemonstrabile, & summum fastigium: ubi simplicia & immutabilia Theologiæ mysteria aperiuntur in caligine splendidissima silentii arcana docentis, quæ in summè tenebricosa obscuritate clarissimè superelucet, & pulcherrimis splendoribus mentes oculos captas superadimplet. Hic enim est scopus, hæc meta votorum meorum, ad te pervenire principium, & finem meum, & optatissimum centrum animæ meæ.

3. Duplex autem est via, per quam itur ad Deum, ut summi viri (c) asseverant. Unam vocant scholasticam, & communem: alteram mysticam, & secretam. Utraque est donum cælestis deforsum descendens à patre luminum, sed multiplex inter utramque intercedit discrimen. Illa humanum studium, & inquisitionem requirit, paucisque convenit altiori præditiis literaturâ: hæc ubique, semper, & ab omnibus haberi potest. Illa speculativa, hæc practica: illa propriè in intellectu, hæc in voluntate sita est. Illa exposita illusionibus, superbiam, & curiositati, habet unde timeat: hæc tutò ac simpliciter ambulat, nihil quærens præter Deum. Illa naturaliter cum phantasiâ & discursu operatur: hæc supernaturaliter cum purâ & simplici intelligentiâ. Illa à scientiâ acquisita, hæc à donis infusis Spiritus sancti procedit. Illa angusta est limites non

O 2 exce-

(b) *Ex Dionysio Areopag. cap. 1. myst. Theologia.*
(c) *Harph. lib. 1. pag. 2. c. 1. p. 48. & lib. 2. p. 3. cap. 30. & p. 5. collat. 1. myst. Theol. Victor. Genesius in Summa practica myst. Theologia parte 1. decel. 1. art. 3.*

excedens humanæ speculationis: hæc cor dilatat ad infinita, & omnem modum naturalis cognitionis transcendit. Illa longa, laboriosa, & difficilis: hæc brevis, expedita, & facillima est. Illa ab infimis incipiens, à pravorum scilicet habituum extirpatione, & tumultuantium affectionum moderatione, per studium virtutum, & vitæ activæ officia ad apicem perfectionis ascendit: hæc admirabili circulo ab amore incipiens ad amorem progreditur, & desinit in amore per motus anagogicos, & flammigeras aspirationes. Est enim amor, ut Plato (d) etiam cognovit, circulus à bono in bonum perpetuè revolutus. Illam alibi (e) Deo duce, edocui: hanc breviter hic tradere animus est. Sed iterum ad Deum preces mitto, ut mentem, & manum dirigat, & cor amore inflamment; occulta enim ipsius melius amando, quam ratiocinando intelliguntur, & explicantur.

Spiritus (f) superum decus

Sancta fidere domus

Aura labere cœlitus,

Aura sacra, ter optimi

Dia flaminis aura.

Spiritus radians veni,

Terror agminis inferi,

Efficax hominum salus,

Aura sacra, ter optimi

Dia flaminis aura.

Alma lux sapientiæ,

Dulcis hospita mentium,

Cordis ardor amabilis,

Ima peccatoris occupa

igne peccus adure.

Fausta nuntia gaudii,

Flamma pronuba gratiæ,

Sancta lux animi veni

Aura sacra, ter optimi

Dia flaminis aura.

C A P U T II.

Viam mysticam duplicem esse activam & passivam. Quid utraque sit. Cupienti ad apicem mysticæ Theologiæ pervenire omnia relinquenda.

1. **O**missa igitur viâ Scholasticâ de solâ mysticâ agendum est. Hæc, ut docet Dionysius

(d) Plato in Convivio, ubi doctè & susè de Amore. (e) In meâ ad Cælum Manducatione. (f) Ex hymno elegantissimo Urbani VIII, ad Spiritum Sanctum.

Carthusianus (a) doctor extaticus, duplex est activa & passiva. Colligitur hæc divisio ex Magno Dionysio Areopagita (b) qui ad Timotheum sic scribit. Tu verò, cave Timothee, in mysticis contemplationibus, intenta exercitatione, & sensus relinque, & intellectuales operationes, & sensibilia, & intelligibilia omnia, & ea quæ sunt & quæ non sunt universa, ut ad unionem ejus, qui supra essentiam & scientiam est, quantum jas est, indemonstrabiliter assurgas; siquidem per liberam & absolutam, & puram tui ipsius à rebus omnibus avocationem, ad supernaturalem illum caliginis divinæ radium detractis omnibus & à cunctis expeditus eveharis. Et alibi ita loquitur. (c) Est item divinissima Dei noxia, quæ per nescientiam accipitur, secundum illam, quæ supra intellectum est, unionem, quando mens à rebus omnibus recedens, ac demum semetipsam deserens, desuper fulgentibus radiis unitur, quibus in illo inscrutabili sapientiæ profundo collustratur. Quibus verbis utramque viam attingit, activam, quæ in nostra sita est voluntate, non tamen sine divini auxilii infuso lumine, dum monet Timotheum, ut se disponat ad unionem per omnimodam abstractionem à rebus omnibus, sensus relinquendo, quia non percipiunt quæ sunt spiritus Dei, & omnia objecta sensibilia ac intelligibilia, principia scilicet scientiarum & ratiocinationum; & ea quæ sunt, essentias videlicet rerum immutabiles: & ea quæ non sunt, res nimirum temporales, quæ propter continuam mutationem merito dicuntur non esse. Sic autem expedito ab omnibus impedimentis futurum pollicetur, ut ad supernaturalem divinæ caliginis radium anagogicè sublimetur, & à Deo trahatur: quia tunc anima divinitus rapitur, & absorbetur, quæ est via passiva, supponens præviam viæ activæ dispositionem.

2. D. Bernardus hanc duplicem viam tendendi ad divinam unionem his verbis (d) exponit. Quidam trabuntur, qui dicere possunt; Trabe me post te. Nonnulli ducuntur, qui dicunt; Introducit me Rex in cellam vinariam. Alii rapiuntur, sicut Apostolus raptus est ad tertium cælum. Et primi quidem felices, qui in patientiâ suâ possident animas suas. Secundi feliciores, qui ex voluntate suâ confitentur Domino. Tertii felicissimi, qui in profundissimâ Dei misericordiâ, quasi sepultâ arbitrii libertate

(a) Dionys. Carthus. lib. de fonte lucis art. 14. (b) Dionys. Areop. myst. Theolog. c. 1. (c) Item de div. nominib. cap. 7. (d) Bernard. serm. 2. de Ascensione.